

Justisdepartementet,
Sivilavdelingen,
Postboks 8005 Dep,
0030 Oslo

NORSK PRESSEFORBUND	
Mottatt:	
Arkiv:	OU 2003-025

Oslo 07.03.2003

Deres ref.: 02/9671/AA-G/BÅH av 13.11.2002

***Rasjonalisering av konkursbehandlingen ved bruk av elektronisk
informasjonsutveksling – endringer i konkurslovgivningen - høring***

Norsk Presseforbund (NP) er fellesorganet for en samlet presse i etiske og redaksjonelt faglige spørsmål, og er blant annet sekretariat for Offentlighetsutvalget. Dette utvalget består av en gruppe redaktører og journalister som arbeider for videreføring av offentlighetsprinsippet i forvaltningen og samfunnslivet ellers. Norsk Redaktørforening (NR) organiserer redaktører i alle journalistiske medier.

Norsk Presseforbund og Norsk Redaktørforening vil i hovedsak støtte Konkursrådets forslag til regler for elektronisk informasjonsutveksling i konkursbehandlingen. Forslaget åpner på flere punkter for en enklere og bedre informasjonstilgang til sentrale opplysninger for presse og allmennhet, noe som vil styrke det offentlige innsyn og den demokratiske kontrollen i konkurssaker. Størst mulig tilgjengelighet til denne typen opplysninger vil også innebære bedre betingelser for kritisk og undersøkende journalistikk overfor næringslivet, slik at pressen i enda større grad kan utøve sin overvåkerrolle. Vi har imidlertid også enkelte kritiske merknader til det fremlagte forslaget, og vil komme nærmere inn på disse under kommentarene til de enkelte forslag.

1. Kunngjøringer, innkallinger og lignende

NP og NR gir vår tilslutning til at underretning om konkursåpning, innkalling til skiftesamlinger, fordringsprøvinger, sluttregnskap og sluttredregjørelse, utlodning og innstilling gjøres kjent gjennom et allment tilgjengelig elektroniske medium, i praksis internett, jfr. rådets forslag til formuleringer i kkl. §§ 78, 93, 111, 122, 128, 135, 136 og 144.

Vi støtter samtidig rådets bemerkninger på høringsnotatets side 2 om at kunngjøring om konkursåpning bortsett bør gjøre kjent gjennom en annonse som er alminnelig lest på stedet. Det er derfor overraskende at ikke disse bemerkningene avspeiler seg i selve lovteksten i forslaget til § 78, hvor det ikke står "skal", men "kan". NP/NR mener at minimum

kunngjøring om åpning av konkurs, innkalling til skiftesamling, forslag om innstilling av bobehandling og kunngjøring om slik innstilling bør annonseres i en avis som er "alminnelig lest på stedet". Annonsen kan gjerne være i kort form og henvise til ytterligere opplysninger på internett eller via annen kontakt med Konkursregisteret. Vi mener imidlertid det er forhastet å kutte ut enhver annonsering av denne type opplysninger i papiraviser. Rådet resonnerer selv etter de samme linjer i notatets side 10, under pkt. 2.2.2.2 og side 12 under pkt. 2.2.2.3.

2. Samling av informasjon – Konkursregisteret

NP og NR støtter i hovedsak Konkursrådets tanker og forslag knyttet til å samle mest mulig relevant informasjon i den enkelte konkursbehandling på ett sted – Konkursregisteret, og at denne informasjonen gjøre tilgjengelig via internett. Både for involverte parter og for ivaretagelse av allmennhetens innsynsrett, vil det åpenbart være en fordel å forenkle informasjonsadgangen etter de linjer som Konkursrådet legger opp til.

3. Personvern

Det er positivt at Konkursrådet foreslår å gjøre boinnberetningene tilgjengelige for allmennheten via internett. N/NR kan der i mot ikke slutte oss til rådets resonnement hva gjelder begrenset tilgjengelighet til enkelte opplysninger fra de samme innberetninger.

Rådet foreslår at opplysninger vedrørende mistanke om straffbare forhold ikke bør publiseres på internett, og begrunner dette med "personvern hensyn". Dette virker både ulogisk, lite praktikabelt og til syvende og sist som en kilde til direkte misvisende informasjon.

I Norge er det lang tradisjon for stor grad av åpenhet rundt konkursbehandlinger. Konkursrådet gir selv en god begrunnelse for hvorfor det er slik, og argumenterer grundig for hvorfor det bør være slik også i fremtiden. I høringsnotatet understrekes det også at en gradering av opplysningene i boinnberetningen vil medføre praktiske problemer og kostnader, blant annet i form av passord- og påloggingsadministrasjon. Derfor er det med en viss undring vi registrerer at rådet samtidig ønsker å skille ut de anførsler i innberetningene som gjelder mistanke om straffbare forhold.

En utelatelse av slike opplysninger vil gjøre den offentlige innberetning ufullstendig, og innebære at ulike grupper får ulik informasjon. De som da kun forholder seg til den versjonen som ligger ute på nettet, vil ikke vite hvorvidt bostyret mener det er grunnlag for mistanke om straffbare forhold. Svært mange vil da måtte kontakte bostyrer for å få en papirutgave av innberetningen, eller i det minste undersøke hos bostyrer hvorvidt det foreligger en mistanke som nevnt. Dette virker tungvint, og til dels forvirrende.

Dersom man ikke skal drive med direkte forledning av publikum bør det vel dessuten opplyses i den elektroniske versjonen at eventuelle anmerkninger om straffbare forhold ikke er lagt ut på nettversjonen. Det igjen åpner i så fall for spekulasjoner som kanskje kan ramme personer involvert i konkurser hvor det vitterlig *ikke* foreligger mistanke om straffbare forhold. Vi håper og tror at departementet ser at dette bærer galt av sted.

Når det er sagt, så stiller vi oss generelt tvilende til hvilken "trussel" mot personvernet det måtte være at opplysninger fra en innberetning som like fullt skal gjennomgå i et åpent rettsmøte gjøres tilgjengelig for allmennheten. Rådet har ikke begrunnet eller forklart dette nærmere, og eventuelle skadevirkninger er ikke redegjort for. Vi vil hevde at personer involvert i en konkurs risikerer omtrent den samme reelle publisitet enten boinnberetningene foreligger komplett i elektronisk form eller ikke. For alle "profesjonelle" aktører – pressen inkludert – og for presisjonsnivået i informasjonen til publikum, vil imidlertid rådets forslag på dette punkt virke mot sin hensikt. Som rådet selv påpeker (side 6 i høringsnotatet): "Ved å gjøre opplysninger lettere tilgjengelig for allmennheten skapes en alternativ informasjonskilde til pressens gjengivelse av saker. Dette kan i seg selv styrke den enkeltes personvern".

4. Informasjon om avsluttede konkursboer

Vi støtter Konkursrådets forslag om at opplysninger om avsluttede konkurser bør gjøres tilgjengelig via internett. Et slikt system vil gjøre det enklere for presse og allmennhet å innhente sikker informasjon, noe alle vil være tjent med.

På to punkter har vi imidlertid innvendinger mot det foreliggende forslaget.

For det første er vi svært uenige i rådets konklusjon når det gjelder opplysninger om personer i avsluttede konkursboer. Det at informasjon om stiftere og eiere ikke skal være tilgjengelig for enhver i forbindelse med utlegging av opplysninger fra Konkursregisteret på internett, virker underlig. Rådet henviser til "personvern hensyn", uten å forklare eller begrunne dette ytterligere. Vi tar det for gitt at disse opplysningene vil være tilgjengelige i Brønnøysundregistrene. En regel som det rådet foreslår vil utelukkende bidra til å gjøre åpen og offentlig informasjon mer vanskelig tilgjengelig enn det som er nødvendig, og uten en reell begrunnelse med henvisning til konkrete potensielle skadevirkninger.

Noe av den samme argumentasjonen kan brukes overfor forslaget om at opplysninger om daglig leders og styreleders eventuelle lederansvar eller styreverv i *andre* selskaper ikke skal gjøres tilgjengelig for allmennheten. Begrunnelsen her er at disse selskapene ikke skal bli trukket inn i den aktuelle konkursen. Igjen: Vi forutsetter at den informasjonen det er snakk om fortsatt vil være offentlig tilgjengelig, og at det kun er snakk om å gjøre det vanskelig å få tak i den. Rådets forslag vil ikke bety annet enn ekstra arbeid for dem som har ressurser og muligheter til å gjøre et såkalt rollesøk i Brønnøysundregistrene. De som kun forholder seg til Konkursregisteret vil der i mot kunne gå glipp av viktig informasjon, informasjon som i aller høyeste grad kan være viktig og relevant for aktører som trenger opplysninger om personer som står sentralt i et konkursrammet selskap. At Konkursregisteret, av alle steder, ikke skal kunne informere om dette, ser mildt sagt pussig ut.

Vår andre innvending gjelder den tidsfrist for tilgjengelighet som rådet foreslår. To års tilgjengelighet på nett er etter vårt syn alt for kort, og innebærer en viktig begrensning i forhold til å kunne sette ting inn i en historisk sammenheng, undersøke både selskapers og enkeltpersoners forhistorie, studere en utvikling over tid og andre typer mer langsiktige journalistiske prosjekter.

Konkursrådet henviser kort til at "Jo lengre tid som går etter konkursens avslutning, desto mindre vil informasjonsbehovet være og desto sterkere gjennomslagskraft vil personvern hensynene ha". Rådets konklusjon på dette punkt er ikke begrunnet eller dokumentert ytterligere. Vi mener på den bakgrunn av rådets tidsfrist er for kort, og viser i den forbindelse

også til forslag fra Brønnøysundregistrene (jfr. høringsnotat fra sivilavdelingen om at opplysninger fra Konkursregisteret bør være tilgjengelige i fem år.

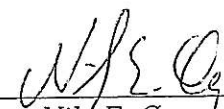
Norsk Presseforbund

Per Edgar Kjøkkvold

Norsk Redaktørforening

Nils E. Øy